

Ko e ha hono 'uhinga 'a e pehe kuopau ke ma'u 'e he tokotaha fakamamahi 'a e fekau ke ngaue 'i he tu'utu'uni 'a e tohi fekau malu'?

■ Ko ha'ate ngaue fakaekita ko hono 'uhinga 'oku ma'u 'e he tokotaha fakamamahi 'a e tatau 'o e tohi fekau malu'i. 'Oku fa'a ngaue'aki 'eni 'e he kau malu'i pea 'oku nau 'ave 'a e fakamo'oni ki he fakamaau'anga ko e tohi fekau 'oku ngaue pea kuo 'osi fai 'a e fakatokanga ki he tokotaha fakamamahi ke ne 'ilo'i 'a e tohi fekau.

Ko e ha 'a e me'a 'e hoko kapau 'oku ke ma'u 'e koe ha tohi fekau 'e ua?

■ Ko e tohi fekau malu'i 'e ua 'oku ta'ofi fakatou'osi 'a e ongo fa'aki ke 'oua 'e fai ha fetu'utaki pea 'oku kehe pe hono ngaue'aki 'eni mo e tohi fekau ko ia 'oku 'iloa ko e tupulaki mo falala'anga 'a e 'iai ho'o tohi fekau malu'i pea 'oku fu'u malohi ange hono ngaue'aki ia 'o e kupu'i tohi lao fekau ko 'eni.

■ Kapau leva 'e 'uluaki faile 'e he tokotaha fakamamahi ha'ane tohi fekau malu'i, pea kuopau leva ke ke kole ki he fakamaau'anga ke nau 'oatu ha'o tohi fekau malu'i 'a'au 'e taha pea kapau leva 'e 'oatu 'e he fakamaau'anga ha tohi fekau 'e ua pea kole ange ki he fakamaau'anga ke nau hanga 'o fakapapau'i 'oku mo kau fakatou'osi he tohi fekau ni.

■ Ko e taha 'o e ngaahi me'a ke ke fili ke 'ilo kiai ke ke toe faile ha'o kole makehe ki ha'o tohi fekau malu'i.

NGAAHI MA'U'ANGA FAKAMATALA MEI HE VA'A 'O E FAIHIA.

FAKAVAVEVAVE:

Kau Polisi 911

Va'a ki he Faihia 800-FYI-CALL

NGAAHI FEITU'U KE TOKONI KI HE KAU TALATALA AKI KOTOA PE FEKAU'AKI MOE HIA:

Siti mo e Kauniti 'o Honolulu 547-7401

Kauniti 'o Hauai'i 934-3306

Kauniti 'o Kauai 241-1898

Kauniti 'o Maui 270-7695

TAFATAKI KI HE VA'A 'O E NGAHI HIA.

Siti mo e Kauniti 'o Honolulu 841-0822

Kauniti 'o Hauai'i. 322-7233

Kauniti 'o Kauai. 245-6362

Maui

Tokoni'i 'a e kakai fefine pe
(nofo'anga/telefoni) 579-9581

CFS
(telefoni) 877-9888

Molokai 567-6888.

Lanai

Tokoni'i 'a e kakai fefine pe 1-808-579-9581

CFS 1-808-877-9888

VA'A KI HE TAFATAKI HIA PAUUSI'I:

Siti mo e Kauniti 'o Honolulu 524-7273

Kauniti 'o Hauai'i 935-0677

Kauniti 'o Kauai 245-4144

Maui 873-8624

Lana'i & Molokai 1-866-443-5702

VA'A FAKALAO 'A E 'IMIKULEISINI.

Hawaii Immigrant Justice Center

(formerly Na Loio - Immigrant Rights and Public Interest Legal Center)

Oahu: (808) 536-8826

Neighbor Islands: 1-877-208-8828

(Tongan)

Ke tupulaki ho'o ongo'i 'oku ke malu 'i ha'o tui mo falala kakato ke 'iai ha'o Tohi Fekau Malu'i.

Increasing Your Safety:
Full Faith & Credit
for Protection Orders

■ 'Oku ke mavahe ki ha Siteiti kehe 'i 'Amelika ni pea ko ha ngaahi kolonia makehe?

■ 'Oku ke ngaue pe nofo 'i ha komiuniti kehe?

■ 'Oku ke 'alu 'o ako 'i ha Siteiti kehe?

■ 'Oku ke 'alu ki he ngaahi me'a 'oku fakahoko 'i ha siteiti kehe?

This project was supported by Grant No. 2002-WE-BX-0049 awarded by the Office of Violence Against Women, Office of Justice Programs, and the U.S. Department of Justice. Points of view in this document are those of the author and do not necessarily represent the official position or policies of the U.S. Department of Justice.

HAWAI'I DEPARTMENT OF THE ATTORNEY
GENERAL GRANTS ENFORCING ARREST POLICIES
TRAINING PROJECT

235 South Beretania Street, Suite 401
Honolulu, Hawai'i 96813
Telephone (808) 586-1150
Fax (808) 586-1373

12/2004

KO E HA 'A E TRO PE KO E TOHI FEKAU MALU'I PE KO E TU'UTU'UNI?

■ Ko e ngaahi tohi fekau kotoa pe 'oku ngaue'aki ko e 'omai kotoa pe ia mei he fakamaau'anga. Ko e tohi fekau malu'i 'oku ne mafai ke faka'ataa 'a e tokotaha fakamamahi ke 'oua 'e hoha'asi koe pea 'oku toe ngaue fakataha mo e ngaahi tohi malu'i kehe.

■ 'Oku 'ikai ke pehe ia kuopau ke ke sitiseni he fonua ni pea nofo fakalao ke ke toki ma'u ha'o tohi fekau malu'i pea kapau te ke ma'u ha taha 'e 'ikai ke uesia ai ho'o tu'unga nofo 'a'au he fonua ni.

KO E HA 'A E TUPULAKI 'I HO'O FALALA KAKATO KI HE TOHI FEKAU MALU'I?

■ Ko e tupulaki ho'o fakala kakato ki he tohi fekau malu'i ko hono 'uhinga ko e tohi fekau kotoa pe 'oku poupoua ia 'i he fakamaau'anga 'oku nau 'oatu 'a e tohi malu'i 'oku kau heni 'a e ngaahi siteiti 'e 50, kekelele 'o e kau 'Initia, Vahefonua 'o Kolomupia, ko e vahefonua ko ia U.S Virgin Islands, Pueto Rico, Ha'amoia pea kau kiai 'a e ngaahi 'Otu Motu 'o Norhem Mariana pea mo Kuamu.

■ Ko e tupulaki 'i ho'o tui mo e falala ki he tohi fekau malu'i 'e tokoni kiate koe ke ne malu'i ho'o totonu pea ke ne faka'ataa mei he fakamaau'anga ke ne tauhi mo malu'i koe foki 'i he tapa kehekehe 'i ho'o 'i he fonua ni. Kapau 'e muimui atu 'a e tokotaha fakamamahi kiate koe ki ha ma'u mafai ki ha fakamaau'anga ma'u mafai 'e taha pea ke nau maumau' 'a e tohi fekau malu'i 'e malava ke tautea' 'a e tokotaha fakamamahi 'i he malumalu 'o e lao 'o e fakamaau'anga pe ma'umafai na'e hoko ai 'a e faingaata'a.

KO HO'O TOHI FEKAU MALU'I 'OKU 'OSI FAKAKAVEINGA IA KI HE TUPULAKI HO'O MALU' PEA KE TUI 'OKU PAU.

Ko ha tohi fekau malu'i kuopau ke pau kapau 'oku ma'u 'eni::

■ Na'e foaki atu 'e ha fakamaau'anga 'i he mafai 'oku ma'olunga 'iate koe pea mo e tokotaha

fakamamahi pea 'oku 'iai 'a e mafai 'a e fakamaau'anga ke nau fanongo ki ho'o keisi pea ke nau fakapapau' ai.

■ 'Oku 'osi 'oange 'a e fakatokanga ki he tokotaha fakamamahi 'i he 'uhinga matu'aki faka'atu' mo'oni pea mo e faingamalie ke ne 'ilo kiai.

NGAAHI TOKONI KE KE FAI MA'U PE.

■ Feinga'i leva he vave taha ke ma'u ha tatau faka'ofisiale 'a ho'o tohi fekau malu'i pea ko e 'uhinga 'ene faka'ofisiale ke ha ai 'a e sitapa 'a e fakamaau'anga, ko e 'enau sila, mo e fakamo'oni 'a e tokotaha fakamaau pe kalake 'a e fakamaau'an ga. 'Oku 'ikai ke pehe ia ke faka'ofisiale ho'o tohi fekau pea ke toki fu'u tokanga makehe ki hono fekau'i ke ngaue'aki.

■ Feinga leva ke ma'u ha fakamo'oni tohi 'o e tohi fekau ke mahino 'oku ngaue ki he tokotaha fakamamahi mei he tu'utu'uni 'a e lao pea pehe foki ki he tu'utu'uni 'a e fakamaau'anga.

■ Tauhi ma'u pe ho'o tohi fekau pea mo e ngaahi fakamo'oni ngaue pea mo koe he taimi kotoa pe he taimi kotoa pe.

■ 'Oange ha tatau 'o e tohi fekau malu'i 'oku ke ma'u ki he tokotaha 'oku mou ngaue, ako'anga, kaungame'a, maheni pe famili, pe ko ha taha mei he ni'ihii 'o e kau malu'i fakalao 'e malava ke nau poupou'i 'a e tohi fekau malu'i.

■ 'Oku 'ikai ke fu'u mahu'inga ia pe teke lesisita 'i Hauai'i ni ki ho'o tohi fekau malu'i. Ka neongo ia ko e ngaahi ma'u mafai fakamaau'anga te nau fiema'u koe ke ke lesisita pe ke faile leva ha'o tohi fekau malu'i. Vakai ki he tokotaha taukapo felave'i mo e mamahi pea ke ne fakamatala'i 'a e founga lesisita mo hono ngaahi fakahokohoko pea ke ne tokoni foki ki he lesisita 'oku taau mo fe'unga pea malu 'o fekau'aki mo koe.

■ Tauhi 'a e ngaahi me'a fakapepa kotoa pe fekau'aki mo e tokotaha fakamamahi, kau ai 'a e ngaahi fekau mei he telefoni. Fai 'eni kapau 'oku ke 'ilo ko koe pe 'a e tokotaha fakamo'oni ki he me'a na'e hoko. Pea 'e malava 'eni ke ne tanaki ha'o lekooti pea ke tokoni foki ki he ni'ihii 'o e kau ngaue fakamalu'i ke nau muimui he ngaahi me'a 'e fakahoko ke malu'i 'aki koe.

■ Fokotu'utu'u ha palani 'oku malu.

■ Fetu'utaki leva ki ha 'ofisi fekau'aki mo e ngaahi hia ofi taha atu kiate koe he komiuniti 'oku ke 'iai.

■ Fekumi leva ki ha fale'i fakalao he vave taha.

■ Ko e tokolahi 'o e kau 'ofisa polisi 'oku 'ikai ke nau fu'u tokanga kinautolu ki he tohi fekau fakafa'afa'ahi kae 'oleva pe kuo nau fakapapau' 'oku 'iai ha totonu 'a e tokotaha fakamalohia fekau'aki mo e tohi fekau..

■ Tauhi ma'u pe ha tatau 'e taha pe ua 'a e tohi fekau 'oku ke ma'u 'okapau 'oku te'eki ke ngaue 'a ho'o tohi fekau malu'i 'iate koe he taimi kotoa pe, pea ke fakaha ia ki he kau polisi he taimi 'oku ke lipooti ai.

■ Fakaha ki he kau polisi ha fakamo'oni 'oku ma'u 'a e tohi fekau pea 'oku lolotonga ngaue kiate koe pea pehe ki he tokotaha 'oku ne ngaahikovi'i koe.

■ Kapau leva ko e tohi fekau na'e 'ikai ke ngaue ki he tokotaha ngaohikovi'i kimu'a ho'o lipooti 'a e me'a na'e hoko pea 'ikai ke lava 'e he 'ofisa polisi ke ne fakapapau' ha fekau, talaange ki he 'ofisa polisi 'e malava ke ngaue 'a e tohi fekau kapau 'e puke 'a e tokotaha fakamamahi fakataha pea mo ha ngaahi hia pe na'a ne fakahoko 'i he tu'utu'uni 'a e lao. Fakaha ki he 'ofisa polisi ke fakaha ki he fakamaau'anga ko e tohi fekau 'oku ke ngaue'aki.

KO E NGAAHI FEHU'I MO E TALI 'OKU FA'A LAHI HONO FAKAFEHU'I.

'Oku ngaue nai 'a e tohi fekau fakafa'afa'ahi he lao faka-fetulolo pea fakamamalohi hono ngaue'aki.?

■ Ko e tohi fekau ko ia fakafa'afa'ahi 'oku ngaue'aki fakataimi pe ki ha fakavavevave pea 'oku malava pe ia ke fakahoko he loto kiai 'a e tokotaha mamahi 'o 'ikai ke toe kau kiai 'a e tokotaha 'oku ne ngaahikovi'i ia. 'Oku 'ataa 'a e tohi fekau ni he taimi 'oku fekau' mai mei he ma'umafai fakalao. Ko e sipinga 'eni, ko e tohi fekau fakafa'afa'ahi kotoa pe 'oku faka'ataa mai ki he 'aho 'e taha nima 'e malava ke ngaue'aki ia he 'aho 'e taha nima 'i ha fa'ahinga komiuniti pe, tatau ai pe ia pe 'oku ne poupou'i 'a hono puke mai 'a e taha fakamamahi 'i he fekau ko 'eni.